OIKEUSMINISTERIÖ
JUSTITIEMINISTERIET

KRIMINAALIPOLITIIKKA- JA
RIKOSOIKEUSOSASTO
Lainsäädäntöneuvos Sami Kiriakos
Lainsäädäntöneuvos Kirsi Pulkkinen
Erityisasiantuntija Katja Repo

Lausunto

29.4.2022

Eduskunnan lakivaliokunnalle

Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi naisiin kohdistuvan väkivallan ja lähisuhdeväkivallan torjumisesta, U 32/2022 vp

Lakivaliokunta on pyytänyt oikeusministeriöltä asiantuntijalausuntoa otsikkoasiassa. Oikeusministeriö toteaa asiassa kunnioittavasti seuraavan.

1. Yleistä direktiiviehdotuksesta

Euroopan komissio on 8.3.2022 tehnyt ehdotuksen (COM(2022) 105 lopullinen) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi naisiin kohdistuvan väkivallan ja lähisuhdeväkivallan torjumisesta.

Ehdotettu direktiivi sisältää vähimmäissäännökset suostumuksen puutteeseen perustuvan raiskauksen, naisten sukuelinten silpomisen sekä verkossa tapahtuvaa häirintää koskevien tekojen säätämisestä rangaistavaksi. Direktiiviehdotuksessa säänneltäisiin myös rikosten uhrien oikeussuojan saatavuudesta, uhrien suojelusta, uhrien tukipalveluista, rikosten ehkäisystä sekä eri toimijoiden koordinaatiosta ja yhteistyöstä.

Direktiiviehdotuksella pyritään saavuttamaan erityisesti Istanbulin sopimuksen (SopS 52 ja 53/2014) EU:n toimivaltaan kuuluvat tavoitteet täydentämällä voimassa olevaa EU:n

Postiosoite
Postadress
Oikeusministeriö
PL 25
FI-00023 Valtioneuvosto
Finland

Käyntiosoite
Besöksadress
Eteläesplanadi 10
00130 Helsinki
Finland

Puhelin
Telefon
0295 16001
Internat.
+358 295 16001

Faksi
Fax
09 160 67730
Internat.
+358 9 160 67730

S-posti, internet
E-post, internet
oikeusministerio@gov.fi
www.oikeusministerio.fi
www.justitieministeriet.fi

säännöstöä ja jäsenvaltioiden kansallista lainsäädäntöä yleissopimuksen kattamilla aloilla.

Direktiiviehdotus täydentäisi olemassa olevaa EU:n sääntelyä muun muassa lasten seksuaalisesta hyväksikäytöstä (hyväksikäyttödirektiivi 2011/93/EU) ja rikosten uhrien oikeuksista ja suojelusta (uhridirektiivi 2012/29/EU). Ehdotuksella on liittymäkohtia myös useisiin muihin EU:n ja kansainvälisiin säädöksiin sekä politiikkaohjelmiin.

Direktiiviehdotuksessa on samoja tavoitteita kuin pääministeri Marinin hallitusohjelmaan sisältyvässä naisiin kohdistuvan väkivallan torjuntaohjelmassa ja hallituksen esityksessä eduskunnalle seksuaalirikoksia koskevaksi lainsäädännöksi (HE 13/2022 vp).

2. Suomen kannalta keskeisiä kysymyksiä

2.1 Rikoslainsäädäntö

Ehdotuksen 5 artiklassa olevan raiskausrikoksen määritelmän arvioidaan vastaavan olennaisesti hallituksen esityksessä HE 13/2022 vp ehdotettua vapaaehtoisuuden puuttumiseen perustuvaa raiskaussäännöstä. Direktiiviehdotuksessa raiskaus näyttäisi kuitenkin kattavan myös sellaisia suuhun tunkeutumista koskevia tekoja, esimerkiksi esineellä, joita ei rikoslain nojalla pidettäisi sukupuoliyhteytenä vaan muuna seksuaalisena tekona.

Ehdotuksen 6 artiklassa määritellyn silpomisrikoksen voidaan katsoa täyttyvän rangaistavuuden alan osalta nykyisen lainsäädännön nojalla. Artikla näyttää kuitenkin edellyttävän naisen sukuelinten silpomista koskevaa erillissäännöstä kansallisessa rikoslainsäädännössä, mikä ei täyty nykylain nojalla. Eduskunnan ponnen mukaisesti (ks. LaVM 6/2020 vp) tätä koskeva lainvalmisteluhanke on vireillä oikeusministeriössä.

Ehdotuksen 7 artiklassa tarkoitettu intiimien tai sellaisiksi manipuloitujen todenmukaisten kuvien tai muun aineiston luvaton jakamisen arvioidaan olevan nykyisen lainsäädännön nojalla rangaistavaa etenkin kunnianloukkauksena, yksityiselämää loukkaavana tiedon levittämisenä tai pakottamisena. Hallituksen esityksessä HE 13/2022 vp ehdotettu seksuaalisen kuvan luvatonta levittämistä koskeva säännös kriminalisoisi tällaisia tekoja seksuaalirikoksina siltä osin kuin kyse on kuvista tai videoista. Euroopan ihmisoikeustuomioistuin on korostanut henkilön kuvan, erityisesti valokuvien, merkitystä yhtenä keskeisenä osana henkilön persoonallisuutta.

Ehdotuksen 8 artiklan a alakohdan mukainen verkkoahdistelua koskeva teko voi olla rangaistava laittomana uhkauksena tai vainoamisena. Jälkimmäinen rangaistussäännös voisi soveltua myös artiklan b alakohdan mukaiseen tarkkailua, seuraamista tai valvomista koskevaan tekoon. Artiklan c alakohdassa tarkoitettuun tekoon voi soveltua yksityiselämää loukkaava tiedon levittäminen, jos teko sellaisia tietoja koskee. Osittain artiklan velvoitteet tulisivat täytetyksi yllyttämisen rangaistavuutta koskevan rikoslain yleisen säännöksen nojalla. Lisäksi artiklassa tarkoitettuihin henkilötietoja koskeviin rikoksiin voisivat soveltua rikoslain 38 luvun tieto- ja viestintärikoksia koskevat säännökset, jotka soveltuvat henkilötietojen oikeudettomaan käsittelyyn.

Ehdotuksen 9 artiklan a alakohdan mukaiseen tekoon liittyen loukkaavan materiaalin saattaminen loppukäyttäjien saataville voi olla yksityiselämää loukkaavaa tiedon levittämistä tai kunnianloukkausta. Ei kuitenkaan ole selvää, kattaisivatko nämä säännökset riittävästi esimerkiksi artiklassa mainitun uhkaavan materiaalin levittämisen. Mitä tulee artiklan b alakohdan mukaiseen tekoon, yksituumainen osallistuminen tahallisen rikoksen tekemiseen on rangaistavaa rikoslain 5 luvun 3 §:n mukaisena rikoskumppanuutena. Vaikka yksituumaisuutta ei ole, jokainen osallistuja on kuitenkin vastuussa omasta osuudestaan yhteistoiminnassakin tapahtuneesta rikollisesta toiminnasta. Alakohdassa b viitatusta alakohdasta a ei ilmene, minkälainen hyökkäys olisi kyseessä, joten on vaikea arvioida, onko kysymyksessä rikoslain mukainen rikos.

Ehdotuksen 10 artiklassa tarkoitettuihin tekoihin, jotka koskevat yllyttämistä väkivaltaan tai vihaan henkilön tai ryhmän sukupuolen perusteella, voisi tulla sovellettavaksi julkista kehottamista rikokseen koskeva säännös. Koska kiihottamista kansanryhmää vastaan koskevan rikoksen tunnusmerkistössä ei mainita sukupuolta, artiklan velvoite kriminalisoida vihaan yllyttäminen sukupuolen perusteella määriteltyä ryhmää tai ryhmän jäsentä vastaan ei vaikuta täyttyvän kattavasti nykyisen lainsäädännön nojalla. Kriminalisointivelvoitteen ala ei kuitenkaan ole tältä osin täysin selvä esimerkiksi sen osalta, mitä yllyttämisellä vihaan tarkoitetaan.

Ehdotuksen 11 artiklassa olevien yllytystä, avunantoa ja yritystä koskevien velvoitteiden voidaan katsoa täyttyvän nykyisen lain nojalla.

Ehdotuksen 12 artiklassa olevia velvoitteet enimmäisrangaistuksista eivät täyttyisi kaikilta osin nykyisen lainsäädännön nojalla. Esimerkiksi perusmuotoisen raiskauksen enimmäisrangaistus on kuusi vuotta vankeutta, mikä ei vastaa 12 artiklan 2 kohdassa edellytettyä kahdeksan vuoden enimmäisvankeusrangaistusta. Törkeän raiskauksen enim-

mäisrangaistus on kymmenen vuotta vankeutta, mikä vastaa kohdassa edellytettyä raskauttavissa olosuhteissa sovellettavaa asteikkoa. Sen sijaan 13 artiklan a-o kohdissa luetelluista raskauttavista olosuhteista useat eivät sellaisenaan täyttäisi törkeän raiskauksen ankaroittamisperustetta. Näitä seikkoja otettaisiin kuitenkin huomioon rangaistuksen määräämisessä rikoslain 6 luvun säännösten nojalla tai ne täyttäisivät muun rikoksen tunnusmerkistön.

Ehdotuksen 12 artiklan 5 ja 6 kohdissa olevat velvoitteet kahden ja yhden vuoden enimmäisvankeusrangaistuksista täyttyisivät siltä osin kuin kyse pakottamisesta, vainoamisesta, laittomasta uhkauksesta tai julkisesta kehottamisesta rikokseen, joista on säädetty enimmäisrangaistukseksi kaksi vuotta vankeutta. Kunnianloukkauksesta ja yksityiselämää loukkaavasta tiedon levittämisestä on säädetty enimmäisrangaistukseksi sakkoa. Näiden rikosten törkeistä tekomuodoista on kuitenkin säädetty enimmäisrangaistukseksi kaksi vuotta vankeutta, mikä voidaan katsoa riittäväksi direktiivin rangaistuksia koskevien velvoitteiden kannalta.

Ehdotuksen 12 artiklan 3 kohdassa edellytettyä raiskauksesta tuomitun rikoksenuusijan velvoittamista osallistumaan interventio-ohjelmaan vastaavaa säännöstä ei lainsäädännössä ole, koska sellaisiin osallistuminen perustuu suomalaisessa järjestelmässä vapaaehtoisuuteen.

Ehdotuksen 14 artiklassa edellytettyjen lainkäyttövaltaa koskevien velvoitteiden voidaan arvioida täyttyvän pitkälti rikoslain 1 luvun säännösten nojalla, mutta direktiivi ei sallisi edellyttää kaksoisrangaistavuuden vaatimusta tulisi rajoittaa nykyisessä laajuudessa.

Ehdotuksen 15 artikla määriteltyjen vanhentumisaikojen edellytetään olevan monelta osin pidempiä kuin mitä rikoslaissa säädetään, vaikka rikoslaissa säädetään jo lapsiin kohdistuvien seksuaalirikosten erityisistä pidemmistä vanhentumisajoista.

2.2 Uhrien oikeudet

Ehdotuksen 18 artikla edellyttäisi direktiivin soveltamisalaan kuuluvien uhrien osalta uhridirektiivin ja esitutkintalain 11 luvun 9 a §:n mukaista henkilökohtaista arviointia laajempaa arviointia. Nykyisessä esitutkintalain 11 luvun 9 a §:n mukaisessa uhrin henkilökohtaisessa arvioinnissa arvioidaan uhrin suojelutarpeita asiaa esitutkinnassa ja oikeudenkäynnissä käsiteltäessä (kuten sermi tai videokuuleminen oikeudenkäynnissä). Ehdotuksen 18 artiklassa edellytettäisiin, että esitutkinnassa tehtäisiin kaikkien direktiivin soveltamisalaan kuuluvien uhrien osalta väkivallan riskin arviointi yhteistyössä muiden viran-

omaisten ja tukipalvelujen kanssa. Henkilökohtaisen arvioinnin perusteella olisi toteutettava riittävät suojelutoimenpiteet. Erona nykyiseen menettelyyn olisi myös, että arviointi olisi tehtävä yhteistyössä kussakin menettelyvaiheessa asiaankuuluvien toimivaltaisten viranomaisten ja asiaankuuluvien tukipalvelujen kanssa (18 artiklan 6 kohta) ja uhrin huollettavilla oletettaisiin olevan erityisiä suojelutarpeita (18 artiklan 8 kohta). Poliisin ohjeistuksen mukainen riskinarviointi vastaa osittain artiklassa edellytettyä riskinarviointia, mutta ehdotetun kaltaisesta henkilökohtaisesta, moniammatillisesti tehtävästä ja päivitettävästä arvioinnista ei ole säädetty esitutkintalaissa tai muussa laissa.

Ehdotuksen 19 artiklan edellytykseen uhrin ja hänen huollettavansa tukea koskevien yksilöllisten tarpeiden arvioimisesta vastaavia säännöksiä ei ole nykyisessä lainsäädännössä. Kansallisessa lainsäädännössä uhrin yhteystiedot välitetään tukipalvelulle hänen suostumuksellaan, jos uhrin arvioidaan olevan erityisen suojelun tarpeessa esitutkintalain 11 luvun 9 a §:n nojalla tehdyn arvion perusteella tai rikoksen luonne tai uhrin henkilökohtaiset olosuhteet sitä muuten edellyttävät. Esitutkintalain 11 luvun 9 a §:n nojalla tehtävässä henkilökohtaisessa arvioinnissa ei kuitenkaan arvioida uhrin tarvetta saada tukipalveluja tai uhrin direktiiviehdotuksen 4 luvussa tarkoitettua tukea koskevia yksilöllisiä tarpeita eikä myöskään uhrin huollettavien tarvetta saada tukipalveluja.

Ehdotuksen 20 artiklan edellytystä mahdollistaa tukipalveluiden yhteydenotto uhreihin myös ilman uhrin suostumusta ei ole mahdollista täyttää nykyisen lainsäädännön puitteissa. Esitutkintalain 4 luvun 10 §:n mukaan esitutkintaviranomaisen tulee ohjata asianomistaja tukipalveluihin, jos hänen lain 11 luvun 9 a §:n nojalla arvioidaan olevan erityisen suojelun tarpeessa. Säännöksen mukaan tukipalveluihin ohjaaminen edellyttää kuitenkin, asianomistajan suostumusta yhteystietojen välittämiseen tukipalveluiden tarjoajalle.

Ehdotuksen 25 artiklassa tarkoitetusta menettelystä artiklassa tarkoitetun materiaalin poistamiseksi ei ole säädetty kansallisessa lainsäädännössä. Internetissä toimivat välityspalvelun tarjoajat määritellään EU:ssa valmisteilla olevassa digipalvelusäädöksessä (U 2/2021). Näitä välityspalvelun tarjoajia ovat esimerkiksi teleyritykset, jotka tarjoavat pääsyn verkkoon, pilvipalvelujen tarjoajat, internetin hakukonepalvelun tarjoajat sekä verkkoalustat. Ehdotettu sääntely olisi uutta, sillä direktiivissä tarkoitetun materiaalin poistamisesta palveluista ei ole säädetty kansallisessa lainsäädännössä. Ehdotettu artikla edellyttäisi myös tällaista säännöstä Suomessa.

Ehdotuksen 26 artikla koskee korvausten vaatimista rikoksentekijöiltä. Artiklan 5 kohdassa on säännöksiä korvausvaatimusten vanhentumisajasta. Rikoksesta johtuvien velkojen vanhentumista koskevan, velan vanhentumisesta annettuun lakiin (728/2003) ja

rikoslakiin perustuvan sääntelyn voidaan arvioida täyttävän direktiivin vaatimukset rikoksen teon ajankohdasta laskettavista viiden ja kymmenen vuoden vanhentumisajoista ainakin vakavimpien rikosten osalta. Syyteoikeuden vanhentumista koskeva erityinen rikoslain 8 luvun 1 §:n 5 momentin sääntely on osin samansuuntaista direktiiviehdotuksen lapsiin kohdistuvien rikosten erityisen vanhentumissääntelyn osalta. Toisaalta kansallinen vanhentumissääntely ei sisällä direktiiviehdotusta vastaavia säännöksiä erityisistä rikoksen uhrin tietoisuuteen perustuvista vanhentumisajoista eikä siitä, että vanhentumisaika ei ala kulua niin kauan kuin rikoksentekijä ja uhri asuvat samassa kotitaloudessa. Lisäksi epäselvää on, voidaanko kansallisen vanhentumista koskevan sääntelyn arvioida täyttävän direktiivin vaatimukset vanhentumisajan katkeamisesta tai keskeytymisestä rikosta koskevan oikeudenkäynnin ajaksi. Direktiivin vahingonkorvausvastuuta ja sen vanhentumista koskevan sääntelyn soveltamisala, tarkempi sisältö ja suhde kansalliseen vanhentumisen sääntelyyn jäävät osin epäselviksi. On mahdollista, että direktiivin yksityiskohtaisen vanhentumissääntelyn yhteensovittaminen kansallisen yleisen vanhentumissääntelyn kanssa voisi johtaa tarpeettoman vaikeaselkoiseen erityissääntelyyn, joka ei parhaalla mahdollisella tavalla toteuttaisi direktiivin tavoitteita.

2.3 Uhrien tukeminen ja ennaltaehkäisy

Ehdotus sisältää useita säännöksiä uhrien tukemisesta. Ehdotukset liittyvät naisiin kohdistuvan väkivallan ja lähisuhdeväkivallan uhrien tuen saatavuuteen, sisältöön ja niiden resurssien turvaamiseen. Ehdotuksessa säänneltäisiin erityistuen antamista tietyille uhriryhmille, kuten seksuaaliväkivallan uhreille. Voidaan arvioida, että Suomen lainsäädäntö ja palvelut täyttävät suurimmilta osin tukipalveluita koskevat edellytykset.

Ehdotuksessa on myös ennaltaehkäisyyn liittyviä säännöksiä. Niiden osalta merkityksellisiä ovat etenkin koulutuksen järjestämiseen velvoittavat säännökset, joiden myötä koulutusta olisi järjestettävä säännöllisesti suurelle joukolle ammattilaisia nykyistä laajemmin. Uutta olisi myös koulutuksen pakollisuus.

2.4 Oikeusperusta

Komission ehdotuksessa viitataan rikosoikeutta koskevien vähimmäissääntöjen antamisen perusteeksi Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 83 artiklan 1 kohdan 2 alakohdassa mainituista rikollisuudenaloista naisten ja lasten seksuaaliseen hyväksikäyttöön ja tietokonerikollisuuteen. Näiden rikollisuudenalojen tarkempaa sisältöä ei ole määritelty EU:n oikeudessa. Osaa ehdotetuista rikosoikeutta koskevista säännöksistä voidaan alustavan arvion mukaan pitää oikeusperustansa kannalta varsin pitkälle

menevinä. Esimerkiksi SEUT 83 artiklan 1 kohdan 2 alakohdassa tarkoitetuiksi ”tietokonerikollisuudeksi” ei ole EU:n oikeudessa aiemmin määritelty direktiiviehdotuksen 7-10 artiklassa määriteltyjen kaltaisia rikoksia. Ei myöskään ole selvää, voidaanko direktiiviehdotuksen 6 artiklassa tarkoitettua silpomisrikosta pitää SEUT 83 artiklan 1 kohdan 2 alakohdassa tarkoitettuna ”naisten ja lasten seksuaalisena hyväksikäyttönä”.

Neuvoston oikeuspalvelulta on pyydetty lausuntoa direktiiviehdotuksen säännösten suhteesta SEUT 83 artiklan oikeusperustaan.

2.5 Taloudelliset vaikutukset

Direktiivin rikoslainsäädäntöä koskevilla säännöksillä arvioidaan olevan pääosin vähäisiä vaikutuksia Suomen rikosasian käsittelyä hoitavien viranomaisten eli lähinnä poliisi-, syyttäjä- ja tuomioistuinviranomaisten sekä julkisten oikeusavustajien toimintaan, vaikka voimassa oleva lainsäädäntö on jo pääosin ehdotuksen mukainen. Raiskaussäännöksen muuttamisen suostumuksen puutteeseen perustuvaksi arvioidaan vaikuttavan viranomaisten toimintaan ja vankilukuun hallituksen esityksessä HE 13/2022 vp todetulla tavalla.

Uhrien suojelun ja oikeussuojan saavuuden lisäksi, erityisesti artiklojen 18 ja 19 mukaisesta henkilökohtaisen arvioinnin toteuttamisesta uhrin suojelutarpeen ja tukitarpeiden määrittämiseksi aiheutuisi resurssivaikutuksia toimivaltaiselle viranomaiselle. Ehdotus edellyttäisi kaikkien naisiin kohdistuvan väkivallan ja lähisuhdeväkivallan uhrien osalta nykyistä laajempaa väkivallan riskin arviointia, joka olisi tehtävä yhteistyössä eri viranomaisten ja tukipalvelujen kanssa. Jos ehdotus hyväksyttäisiin ehdotetussa muodossa, siitä aiheutuisi merkittäviä henkilöstökustannuksia sisäministeriön, oikeusministeriön ja sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonaloille, erityisesti esitutkintaviranomaisille ja syyttäjille. Kustannusten määrä täsmentyy myöhemmin. Myös direktiivin uhrien tukemista sekä eri ammattilaisten pakollista koulutusta koskevilla säännöksillä tulisi todennäköisesti olemaan joitain taloudellisia vaikutuksia.

Tarkempien arvioiden antaminen ehdotuksen vaikutuksista on mahdollista ehdotuksen sisällön tarkentuessa neuvotteluissa.

3. Valtioneuvoston kanta

Valtioneuvosto suhtautuu direktiiviehdotuksen tavoitteisiin lähtökohtaisesti myönteisesti. Valtioneuvosto pitää yleisesti tärkeänä toimia tehokkaasti naisiin kohdistuvan väkivallan ja lähisuhdeväkivallan torjumiseksi.

Valtioneuvosto pitää periaatteellisesti kannatettavana, että EU:ssa on yhteiset vähimmäissäännökset vakavista naisiin ja lapsiin kohdistuvista seksuaalirikoksista. Direktiiviehdotuksen sisältämät vähimmäissäännöt rikosten määrittelystä ovat laaja-alaisia ja joiltain osin soveltamisalaltaan epätäsmällisiä. Jatkoneuvotteluissa säännöksiä tulisi vielä arvioida ja pyrkiä tarkentamaan niitä niin, että ne ovat soveltamisalaltaan tarkoituksenmukaisia ja yleisten perusoikeuksien rajoitusedellytysten mukaisia. Lisäksi tulisi varmistua siitä, että säännökset on mahdollista antaa oikeusperustansa nojalla.

Valtioneuvoston näkemyksen mukaan rangaistuksia koskevia velvoitteita tulisi arvioida yhdessä rikolliseksi säädettävien tekojen kanssa ja pyrkiä siihen, että rangaistukset ovat rikosoikeudellisen suhteellisuusperiaatteen mukaiset. Huomioon tulee ottaa myös direktiivin soveltamisalaan kuuluvan rikollisuuden kehitys ja unionin yhteiset tavoitteet sen tehokkaassa torjunnassa.

Valtioneuvosto katsoo, että rikosten syyteoikeuden vanhentumisaikojen tulee olla riittävän pitkiä rikosvastuun toteutumiseksi. Erityisesti lapsiin kohdistuvien rikosten osalta on tärkeää, että vanhentumisajat ovat riittäviä vielä sen jälkeen, kun uhri on tullut täysi-ikäiseksi. Direktiivissä säädettävien vanhentumisaikojen määrittelyssä tulisi pyrkiä tarkoituksenmukaisiin ratkaisuihin niin, että rikosprosessit voidaan kohdistaa sellaisiin rikosasioihin, joissa on mahdollista vielä saada luotettavaa näyttöä.

Valtioneuvosto katsoo tarpeelliseksi arvioida uhrien suojelua ja oikeussuojan saatavuutta sekä uhrien tukemista koskevia ehdotuksia sekä suhdetta Suomen palvelujärjestelmiin huolellisesti ja tarkoituksenmukaisuusperustaisesti. Ehdotusten yksityiskohtia tulee harkita ja on pyrittävä huolehtimaan siitä, että sääntely on tarkoituksenmukaista ja sovitettavissa yhteen kansallisen järjestelmän kanssa. Niin ikään tulee tarkastella ehdotettujen uhrin suojelutarpeita ja tuen tarvetta koskevien arviointien suhdetta nykyiseen uhridirektiivin mukaiseen suojelutarpeiden arviointiin sekä ehdotettua uutta sääntelyä verkkomateriaalin poistamisesta. Ehdotettuja säännöksiä, kuten uhrin yhteystietojen välittämistä tukipalveluihin, tulee arvioida myös tietosuojavaatimusten kannalta. Lisäksi rikokseen perustuvan vahingonkorvausvastuun vanhentumisen osalta tulisi vastuun toteutumisen ohella kiinnittää huomiota sääntelyn riittävään selkeyteen ja ennakoitavuuteen sekä pyrkiä siihen, että sääntely voidaan sovittaa yhteen kansallisen vanhentumissääntelyn kanssa direktiivin tehokkaan täytäntöönpanon varmistamiseksi.

4. Aikataulu neuvotteluissa

Neuvoston rikosasiayhteistyö -työryhmä on käsitellyt asiaa kaksi kertaa. Jäsenvaltiot ovat ilmaisseet ehdotuksesta vasta alustavia kommentteja. Alustavan tiedon mukaan tavoitteena ei ole vielä Ranskan puheenjohtajuuskaudella saavuttaa direktiiviehdotuksesta tai sen osista neuvostossa yhteisymmärrystä.